

Sygn. akt II Ca 209/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 kwietnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze II Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

PrzewodniczącySSO Wojciech Damaszkowski/spr/

SędziowieSSO Alicja Izydorczyk, SSO Jadwiga Jakubowska

ProtokolantAgnieszka Lesicka

po rozpoznaniu w dniu 23 kwietnia 2013 r. w Jeleniej Górze

na rozprawie

sprawy z powództwa P. K.

przeciwko O. K.

o ustanowienie rozdzielności majątkowej

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Bolesławcu

z dnia 25 stycznia 2013 r., sygn. akt III RC 176/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I o tyle, że rozdzielność majątkową stron ustanawia z dniem 1 września 2007 r.;

II. dalej idącą apelację oddala;

III. koszty procesu w instancji odwoławczej pomiędzy stronami wzajemnie znosi.

Sygn. akt II Ca 209/13

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Bolesławcu wyrokiem z dnia 25 stycznia 2013 r. ustanowił z dniem 30 kwietnia 2012 r. rozdzielność majątkową P. K. i O. K. posiadających do tego dnia wspólność ustawową wynikającą z zawarcia przez nich małżeństwa w dniu 15 lipca 1995 r. wpisanego do księgi małżeństwa Urzędu Stanu Cywilnego w B. za numerem (...).

Sąd ten ustalił, że P. K. i O. K. zawarli związek małżeński w dniu 15 lipca 1995 r. i posiadają z niego córkę R. K. urodzoną (...) Małżonkowie nie zawierali małżeńskich umów majątkowych. Już kilka lat po ślubie pomiędzy stronami zaczęło dochodzić do nieporozumień w efekcie czego O. K. w 2001 r. wyprowadziła się od męża. Mimo to małżonkowie pozostawali w dobrych relacjach i umieli się porozumieć zwłaszcza w kwestiach związanych z wychowaniem i utrzymaniem wspólnego dziecka. W 2006 r. P. K. i O. K. ponownie zamieszkali razem i wspólnie spędzili wakacje. Mimo podjętej próby wspólnego życia w sierpniu 2007 r. O. K. ponownie wyprowadziła się i od tego czasu małżonkowie nie żyją już razem. Wyrokiem z dnia 6 czerwca 2012 r. wydanym w sprawie I C 528/12 Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze rozwiązał małżeństwo stron bez orzekania o winie, wykonywanie władzy rodzicielskiej nad R. K. powierzył matce O. K., a władzę ojca ograniczył do podejmowania decyzji związanych z miejscem pobytu dziecka, organizowaniem mu

wypoczynku, wyborem szkoły, sposobem leczenia i zasadami wychowania. Jednocześnie Sąd Okręgowy zasądził od P. K. na rzecz córki alimenty w wysokości 500 zł miesięcznie.

Sąd Rejonowy ocenił, że w świetle zasad wynikających z art. 52 § 1 kro istniały podstawy do ustanowienia przez sąd rozdzielnosci majątkowej. Strony pozostawały bowiem w separacji od 2007 r., przy czym – w ocenie tego sądu – nie zostało wykazane aby separacja ta trwała już od 2001 r. Skoro zatem między małżonkami nastąpił trwały i zupełny rozkład pożycia to istniały podstawy do ustanowienia między nimi rozdzielnosci majątkowej. Nie było natomiast powodu, by rozdzielnosc tę ustalić z wcześniejszą datą niż dzień złożenia pozwu czyli 30 kwietnia 2012 r. Mimo bowiem, że strony od 2007 r. żyły w faktycznym rozłączeniu to wspólnie zarządzały kosztami utrzymania małoletniej córki. Na podstawie art. 100 kpc, ponieważ powództwo zostało uwzględnione częściowo rozdzielono koszty procesu zasądzając od pozwanej na rzecz powoda 100 zł z tytułu połowy opłaty od pozwu i znosząc koszty zastępstwa procesowego.

Z wyrokiem tym nie zgodził się P. K. zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

1. naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, mianowicie art. 233 § 1 kpc poprzez przekroczenie granicy swobodnej oceny dowodów polegającej na odmowie wiarygodności i mocy dowodowej zeznaniom powoda oraz zeznaniom świadka B. K., bez ich równoczesnej analizy z zeznaniami świadka J. W., T. M., C. K. i w konsekwencji uznanie, iż „(...) strony pozostawały w separacji faktycznej od około 2007 roku”;
2. naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, mianowicie art. 233 § 1 kpc poprzez zaniechanie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i dokonanie jego oceny z pominięciem istotnej części tego materiału tj. zeznań powoda oraz zeznań świadka B. K. w zakresie zaistnienia pomiędzy stronami braku współdziałania w zarządzie majątkiem wspólnym i w następstwie błędne uznanie, iż na gruncie przedmiotowej sprawy nie zaistniały żadne wyjątkowe okoliczności, które uzasadniałyby „(...) orzeczenie rozdzielnosci majątkowej stron z datą inną niż data złożenia pozwu”;
3. naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 233 § 1 kpc poprzez dowolne przyjęcie, iż dobre relacje pomiędzy stronami w zakresie wychowania małoletniego dziecka, stanowią równocześnie o możliwości współdziałania przez nich w zarządzie majątkiem wspólnym.

Na tej podstawie skarżący wniósł o zmianę wyroku w całości i ustanowienie pomiędzy stronami rozdzielnosci majątkowej z dniem 1 października 2001 r. oraz obciążenie pozwanej kosztami procesu za obie instancje.

Pozwana domagała się oddalenia apelacji i zasądzenia od powoda kosztów procesu w II instancji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jedynie częściowo zasługiwała na uwzględnienie.

Ma rację Sąd Rejonowy, że w niniejszej sprawie zachodziły ważne powody w rozumieniu art. 52 § 1 kro do ustanowienia rozdzielnosci majątkowej.

Małżeństwo O. i P. K. funkcjonowało prawidłowo jedynie w pierwszych latach od zawarcia małżeństwa. Następnie z biegiem czasu wzajemne więzi, w tym również ekonomiczne, uległy osłabieniu i ostatecznie obie strony godziły się na ustanowienie rozdzielnosci majątkowej. Orzeczeniu temu nie stał na przeszkodzie fakt rozwiązania ich małżeństwa, mimo że z datą prawomocności orzeczenia w tym przedmiocie wspólność majątkowa małżonków również ustaje. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest bowiem pogląd dopuszczający orzeczenie o zniesieniu wspólności majątkowej z datą wsteczną także po prawomocnym rozwiązaniu małżeństwa, jeżeli powództwo o zniesienie wspólności zostało wytoczone przed uprawomocnieniem się wyroku rozwodowego – a taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie (zob. uchwałę SN z 14.04.1994 r., III CZP 44/94, OSNC 1994/10/190).

Natomiast należało częściowo zgodzić się ze skarżącym, że zachodziły podstawy do orzeczenia rozdzielnosci majątkowej z datą wcześniejszą aniżeli uczynił to sąd pierwszej instancji. Stosownie do przepisu art. 52 § 2 kro w wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić rozdzielnosc majątkową z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa, w szczególności jeżeli małżonkowie żyli w rozłączeniu. Jak wynika z zeznań świadków T. M., J. W. czy też zeznań O. K. strony kilkakrotnie rozchodziły się i wracały do siebie, a ostatecznie ich rozstanie miało miejsce w sierpniu 2007 r. Zeznania tych osób należało uznać za logiczne i wiarygodne, bowiem sam powód w procesie rozwodowym przyznał, że definitywnie rozstał się z żoną w 2007 r. W dołączonym jako dowód w niniejszym procesie projekcie pozwu o rozwód sporządzonym 20 czerwca 2011 r. i podpisanym przez oboje małżonków (k. 21 – 23) przyznają oni zgodnie, że „ostatecznie po kilku miesiącach w 2007 r. pozwana wraz z córką wyprowadziła się z wynajmowanego przez powoda mieszkania”.

Mając na uwadze wyżej wskazane okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok w punkcie I o tyle, że rozdzielnosc majątkową stron ustanowił z dniem 1 września 2007 r. Dalej idąca apelacja, jako nieuzasadniona podlegała oddaleniu (art. 385 kpc). Gdyby – jak wskazuje skarżący – ważne powody wyłączenia wspólności ustawowej istniały już faktycznie w 2001 r. powód zdecydowałby się wcześniej wystąpić z żądaniem ustanowienia rozdzielnosci majątkowej.

Ponieważ apelacja powoda jedynie częściowo – mniej więcej w połowie – Sąd Okręgowy na podstawie art. 100 kpc zniósł pomiędzy stronami koszty procesu w instancji odwoławczej. Pozwana co prawda w odpowiedzi na pozew godziła się na ustanowienie rozdzielnosci majątkowej z dniem 1 stycznia 2007 r., ale w odpowiedzi na apelację domagała się jej oddalenia.